דנה אריאלי
קורות חיים מקוצרים

דנה אריאלי עוסקת במחקריה כמו גם ביצירתה בקשרי הגומלין שבין אמנות לפוליטיקה במשטרים טוטליטריים ובדמוקרטיות. תחום ההתמחות שלה הוא תרבות זיכרון ולצדה היא בוחנת תגובות של קהיליות של אמנים לארועים טראומתיים.

אריאלי היא פרופ׳ חבר בפקולטה לעיצוב במכון טכנולוגי חולון ובמכון מנדל למנהיגות בירושלים. את עבודת הדוקטורט שלה השלימה במחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. לצד לימודיה באוניברסיטה העברית עד להשלמת הדוקטורט ולאורך השנים היא גם למדה צילום בקמרה אובסקורה ובבצלאל (באופן חלקי).
בין 2012 ל-2018 שמשה אריאלי כדקאן הפקולטה לעיצוב במכון טכנולוגי חולון. בין 2016 ל-2020 נהלה את התכנית למנהיגות תרבות במכון מנדל למנהיגות בנגב, בין 2004 ל-2012 היתה ראש המחלקה להיסטוריה ותיאוריה בבצלאל.

פרויקטי הצילום של אריאלי הוצגו עד עתה במספר תערוכת יחיד בארץ ובעולם:
צלקות פחם, גלריה IGMA, אוניברסיטת שטוטגרט, 2024
שפנדאו ופנטומים אחרים, גלריית מרתף ההיסטוריה, ברלין, 2024.
לקרוא את העבר: הפנטום הנאצי, גלריה Heussenstamm, פרנקפורט, 2023
צלקות פחם, מוזאון יד מרדכי, 2021
הפנטום הציוני, הביאנלה לאדריכלות בוונציה (במסגרת תערוכת TIME SPACE EXISTENCE), מאי 2021
עצים שורדים: נאגאסקי והירושימה, Frankfurter Kunstverein, ינואר 2020
ריק/מלא, מוזאון ינקו דאדא, 2020 (תערוכה וירטואלית בעקבות קורונה)
הפנטום הפולני, מוזאון לאמנות מודרנית, קרקוב, פולין, יוני 2019
אימפריה בלבנט - preview, אוניברסיטת תל-אביב, מרץ 2019 (עם קטלוג)
הפנטום הנאצי, המוזאון לאמנות נרדפת, זולינגן, גרמניה, ינואר 2019
מקומות גבול, אלטונלה 20, המבורג, גרמניה, יוני 2018
אותו הים, בית האמנים תל-אביב, יוני 2018
פנטומים: מסע בעקבות שרידי דיקטטורות, בית האמנים, תל אביב, נובמבר 2016
קרוב מכפי שנראה: גבעת רם, בית האמנים, ירושלים, 2013

מאז 2009 אריאלי עובדת על פרוייקט ה״פנטומים״. חלקו הראשון של הפרויקט מתמקד בשרידים שהותירו אחריהן הדיקטטורות ברחבי העולם. הוא בוחן את תרבות הזיכרון במדיניות השונות ואף את הדרכים בהם מקבלת הטראומה ביטוי ויזואלי. חלקו השני של הפרויקט קיבל את הכותרת ״הפנטום הציוני״ והוא מתמקד בצילום אדריכלי של שרידים בישראל. בשני הפרויקטים נאספו ב-14 השנים האחרונות עשרות אלפי תצלומים, שרק מעטים מהם נחשפו עד עתה.

לפרויקט הפנטומים שני אתרי צילום שעוצבו כך שיוכלו להכיל תגובות של הצופים. עד עתה נאספו מעל 1500 תגובות. תוכלו להתרשם מהתצלומים ומהתגובות כאן:
http://phantoms.photography
http://zionist.phantoms.photography

יצירותיה של אריאלי נמצאות באוסף יד ושם, אוסף מוזאון ישראל, אוסף המוזאון לאמנות נרדפת בזולינגן, אוסף המוזאון לאמנות עכשווית בקרקוב ובאוספים פרטיים.

אריאלי השתתפה במספר תערוכות דואט ובתערוכות קבוצתיות. בין השאר:
סיפור מהדרום, סיניי טמפל, לוס אנג׳לס 2024
צלם הדברים: אלבום דרום, מוזאון פתח תקווה, 2024
מרחבי הנצחה, נוף/עד, המכון הלאומי, אוניברסיטת הסורבון, 2023
ספק בחיים (הפנטום הציוני), בתוך: שעת אין מנוח, מוזאון ישראל, 2022 [היצירות פורסמו בקטלוג התערוכה]
היפוסנטר, בתוך: משוטטים מס׳ 2, גלריית האוניברסיטה הפתוחה, 2022
הפנטום הנאצי, פסטיבל הצילום הבינלאומי ה-10, תל אביב, 2022
מצלמת כפתור, בתוך: רוח הזמן, יבנה, 2022 [במסגרת התערוכה הוצג ספר אמן עם כותרת זהה]
איש לנוכח כוכב אדום, בתוך: הווה מתמשך, מוזאון ישראל, 2021
הפנטום הפאשיסטי, בתוך: Facing Bulky Traces, מטרה, איטליה, יולי 2019 [היצירות פורסמו גם בקטלוג התערוכה]
חלב שחור, גלריה ויטרינה, מאי 2017, תערוכת דואט עם יואב חורש.
מהו זיכרון, מכון ואן-ליר, מאי 2015, תערוכת דואט עם גרי גולדשטיין.
מפעלים מצולמים, גלריה ויטרינה, נובמבר 2014, תערוכת דואט עם יוסי בן ארוש.

במשך השנים היא כתבה ערכה ופרסמה עשרות ספרים ומאמרים בארץ ובעולם. ביניהם:

אלבום דרום: צלמים ישראליים במחווה לתושבי הנגב המערבי (לקראת פרסום, 2024)
אושוויץ המועלמת, בתוך: בצלאל: כתב עת לתרבות חזותית וחומרית, 2023.
מחנה הריכוז סגור היום, בתוך: שירת המדע, מכון וייצמן, 2022
מצלמת כפתור, בתוך: אבל היתה שם אהבה: עיצוב זכרון השואה, ירושלים, 2021
הפנטום הציוני [עריכה וצילום], ירושלים, 2021. (אונתולוגיה ובה כ-180 תגובות של כותבים שונים על צילומי הפנטום הציוני).
היטלר היום: אירוניה, הומור וביקורת באמנות ישראלית עכשווית על השואה, בתוך: פוליפוניה של השואה, 2020 [גרמנית]
על פנטומים, שרידים וטראומה, בתוך: אטלס של בושה, הוצאת לטרה, 2020 [איטלקית ואנגלית]
תיירות אופל: בין היקסמות מזוועה לתרבות זכרון, אתרים, דצמבר 2019 (עם יאיר ורון)
Total Red: Design[עריכה עם סוניה אולטנסקי] הוצאה עצמית, 2018.
פנטומים: מסע בעקבות שרידי דיקטטורות, [עריכה וצילום] תל-אביב, 2016 (אונתולוגיה ובה כ-130 תגובות של כותבים שונים על צילומי הפנטומים).
תורת המחברים: מחווה לעמי דרך, [עריכה עם עזרי טרז] חולון: מכון טכנולוגי, 2016.
אחרי עשרים שנה: עיצוב זיכרון רבין, חולון: מכון טכנולוגי ונט״ל, 2015
הפנטום הנאצי: מסע בעקבות שרידי הרייך השלישי, תל-אביב, רסלינג, 2014 (ספר מחקר המשלב יומן מסע אישי וקטלוג צילומים)
כותבים חזותי: מתודולוגיות בחקר התרבות החזותית [עריכה בשיתוף עם נעמי מאירי-דן ואורי ברטל] תל-אביב: רסלינג ובצלאל, 2013
פחד מוות:הטרור ומופעיו בזירת האמנות והתרבות הפופלארית [עריכה בשיתוף עם דפנה סרינג] ירושלים: מאגנס, 2011
אמנות ורודנות: אוואנגרד ואמנות מגוייסת במשטרים טוטליטריים, תל-אביב: ההוצאה לאור של אוניברסיטת תל-אביב, 2008
יוצרים בעומס יתר: אמנות, פוליטיקה ורצח רבין, ירושלים: מאגנס, 2005 (זוכה פרס ראש הממשלה לשנת 2006)
רומנטיקה מפלדה: אמנות ופוליטיקה בגרמניה הנאצית, ירושלים: מאגנס, 1999